

MORAVECZ MARIANNA¹**Tanulmányi eredményesség az iskolán kívüli sportfoglalkozások függvényében (2016-os OKM adatok alapján)**

Tanulmányunk célja, hogy a 2016-os OKM-adatbázis 10. évfolyamos tanulói kérdőíveinek elemzése alapján rávilágítsunk a diákok iskolán kívüli sportfoglalkozásokon való részvételének és tanulmányi eredményességének a kapcsolatára. Az iskolán kívüli különórák és magánórák tekintetében a sportfoglalkozások tűnnek a legnépszerűbbnek a diákok körében. Elemzésünkben a nemek arányát és a tanulmányi átlagot vizsgálva kutattuk, hogy kik részesítik előnyben a sportfoglalkozást az extrakurrikuláris tevékenységek vonatkozásában. A nemek és a tanulmányi átlag tekintetében elmondható, hogy a fiúk és a jobb tanulmányi átlaggal rendelkezők vesznek részt inkább sportfoglalkozásokon, szemben a lányokkal és a rosszabb tanulmányi eredményt elérő diákokkal. Kutatási témánkat az OKM-adatbázisból, ilyen nézőpontból még nem vizsgálták, így reményeink szerint felvázolhatjuk a mai középiskolai generáció iskolán kívüli sporttevékenységének és tanulmányi eredményességének az alapvető összefüggéseit.

Bevezetés

Napjainkban az ifjúság körében a felnőttektől eltérő értékvilág egyértelműen az élménycentrikus, posztmodern értékek felé irányul. Az élsport felől a fiatalok a közvetlen élményt adó szabadidősport irányába haladnak (Bodnár–Perényi, 2016). A fiatalok önálló társadalmi közösséggé formálódnak. Kulturális és szabadidő eltöltési szokásaik, mindennapi tevékenységeik teljesen eltérnek minden más társadalmi csoporttól. A sportnak, mint a szabadidő-eltöltés aktív formájának, meghatározó jelentősége van a fiatalok életében. Az eredményesség-koncepciók meghatározásakor fontos szerepe van a tanítási és tanulási környezetnek, amelybe nemcsak a formális és nem formális tanulási folyamatok, hanem annak társas és szervezeti kontextusai is beletartoznak (Pusztai, 2016).

Coleman (1961) társadalmi tőke elméletét a középiskolás tanulókra vonatkoztatva megállapítható: a sport, mint extrakurrikuláris tevékenység, hozzájárulhat a diákok iskolai kapcsolatépítéséhez mind tanáraikkal, mind tanuló társaikkal egyaránt. A sportoló középiskolás intézményét képviseli a versenyeken, az általa elért eredményt pedig dicséret, egyfajta nimbusz kíséri.

¹ PhD hallgató, Debreceni Egyetem, Humán Tudományok Doktori Iskola, Nevelés- és Művelődéstudományi Doktori Program – Tanársegéd, Nyíregyházi Egyetem Testnevelés és Sporttudományi Intézet; moraveczmarianna@gmail.com

Ezeknek a fiataloknak, sporteredményeik elismertsége révén, növekszik a társadalmi tőkéje, ami tanulmányi eredményességükre is pozitívan hathat. A sportolási eredményességet és a sportolás pozitív hatását szintén többen vizsgálták. Ács és munkatársai (2011) az egészség megőrzés érdekében tett folyamatként írták le a sporttal szemben támasztott társadalmi elvárás, amely a testi, lelki és a szellemi fejlődést egyaránt szolgálja (Csányi és Révész, 2015). Keresztes és munkatársai (2006) kutatásukban rámutatnak, hogy a középiskolás fiatalok sportolási aktivitása csökkenést mutat a gyermekkorhoz képest. A fiúk és a lányok fizikai aktivitásában egyúttal lényegi különbségekre hívják fel a figyelmet. A szerzők szerint az életkor és a nem hatást gyakorol a fizikai aktivitás szintjére. További kutatási eredmények is megerősítik (Perényi, 2011, 2014; Hamar, 2012; Kovács, 2016), hogy a sport a fiúk körében gyakoribb, mint a lányok esetében. Hamar és Karsai (2008) keresztmetszeti elrendezésben vizsgálta a 11-18 éves diákok (N=2840) testneveléshez kötődő affektivitását. Ez alapján a fiúk elfogadóbb hozzáállást, beállítódást mutatnak, mint a lányok; a pozitív érzelmi telítettség elsősorban a lányok körében csökken nagymértékben az életkor előrehaladásával. A korábbi kutatások összefüggései nem egyértelműek a sportolás és az eredményesség közötti kapcsolat tekintetében (főként a középiskola felső tagozatán és a felsőoktatásban tanulók esetében) – egyes vizsgálatok a sport pozitív (Castelli et al., 2007), mások pedig a negatív (Maloney–McCormick, 1993) hatására mutatnak rá, illetve vannak olyan kutatások, amelyek nem találtak összefüggést e két változó között (Fisher et al., 1996). Shephard és Trudeau (2013) megvizsgálták a sport és tanulmányi teljesítmény kapcsolatáról szóló tanulmányokat, s ők inkább több pozitív összefüggést mutattak ki, mint negatívát vagy semlegest. Arra az eredményre jutottak, hogy főként az általános iskolában a fizikai aktivitáshoz kapcsolódó programok csak kis mértékben járulnak hozzá a jobb teszteredményekhez, viszont nagymértékben javították a tanórai teljesítményt a kognitív funkciókra gyakorolt pozitív hatás révén.

Kutatási témánkat az OKM-adatbázisból, ilyen aspektusból korábban nem vizsgálták, így reméljük sikerül mintegy pillanatfelvételt adni a mai középiskolai generáció iskolán kívüli sporttevékenységének és tanulmányi eredményességének az alapvető összefüggéseiről.

A téma aktualitása

A kutatási eredmények alapján az Egészségügyi Világszervezet ajánlása (World Health Organization, [WHO], 2010) szerint a gyermekeknek és a serdülőknek naponta legalább 60 perc, legalább közepes erősségű testmozgásra van szükségük, legalább heti három alkalommal. Ezek mentén az HBSC (Health Behaviour in School-aged Children) felmérése rámutat arra a tényre,

miszerint a magyar iskoláskorú fiataloknak kevesebb mint 20%-a mozog eleget (Halmai és Németh, 2010). A kutatás szerint a magyar fiatalok iskolán kívüli fizikai aktivitásban való részvétele a korosztály előrehaladtával jelentősen csökken, kifejezetten a lányok esetében. A kutatásban arra a kérdésre adott válaszok alapján, hogy a tanulók hetente hány órát mozognak iskolai tanórákon kívül intenzíven, a fiúk 56,8%-a, míg a lányok 36%-a jelölte be a legalább 2 órát (Halmai és Németh, 2010). A Magyar Ifjúság 2016-os adatai alapján a fiatalok 36%-a válaszolta azt, hogy a kötelező testnevelés órán kívül is sportol. A 2000 és 2016 közötti időszakot tekintve elmondható, hogy ezen a téren 2016-ra megállt a 2004 óta tapasztalható csökkenés. A fiataloknak több mint fele (64%) nem végez rendszeres testmozgást. Az Országos Sportegészségügyi Intézet (2012) kutatása szerint a magyar tanulók jelentős része nem mozog naponta elegendő mennyiséget. Az iskolán kívüli sportolás elemzését hátráltatja, hogy nem tudunk pontos adatokat a heti edzések, mérkőzések intenzitásáról, gyakoriságáról. Mikulán (2013) megállapítja, hogy az iskolán kívüli sport a tanulók kevesebb mint felénél járul hozzá az elegendő napi fizikai tevékenységhez. Sok diák esetében a testnevelés óra jelenti az egyetlen lehetőséget a minőségi fizikai tevékenységre. Ezzel párhuzamosan megállapítható, hogy a serdülők zöme túl sok időt tölt fizikailag passzívan, a képernyő előtt ülve. Ez a folyamat előrevetíthető volt a technika rohamos fejlődésével. A mai, az úgynevezett Z-generáció tagjait, a „digitális bennszülötteket” főként a virtuális térben való „aktivitás” jellemzi (Ságvári, 2012). Figyelembe véve azt is, hogy az ülő életmódnak csak egy szelete a képernyőhasználat, a fiatalok zöme szabadideje nagyobb részét fizikailag passzívan tölti el, amely hosszútávon egészségveszélyeztető hatású lehet.

Napjainkban sok vita zajlik arról, hogy mennyi lenne az ideális mozgásmennyiség a fiatalok számára az iskolán belül és azon kívül is. A mindennapos testnevelés bevezetése fontos mérföldkő volt a tanulók fizikai állapotának a javítása érdekében (Mikulán, 2013). A közoktatásban lehetőség kínálkozik a tanulók személyiségének fejlesztésére, ahol értéként jelenik meg az egészség és a szabadidő hasznos eltöltése is (Révész és Csányi, 2015). Tanulmányok sokasága igazolja, hogy a testnevelés nemcsak a napi fizikai aktivitáshoz járul hozzá, hanem az aktívabb életmód felnőttkori fenntartásához is. Segíti a fiatalok testsúlyának optimális szinten tartását, javítja a pszichés jóllétüket, valamint a diákok iskolai teljesítményének számos elemére gyakorol pozitív hatást (Mikulán, 2013).

A fiatalokat különböző oktatáspolitikai változások befolyásolták szabadidős elfoglaltságaik alakításában az elmúlt évtizedekben. A kétszintű érettségi bevezetése, a felvételi rendszer változásai (napjainkban a felsőoktatásba való bekerülés alapjául szolgáló nyelvvizsga-követelmény), valamint az állandó versenyhelyzet mind befolyással voltak iskolán kívüli szokásaik alakításában.

Anyag és módszer

Az évente megrendezett Országos kompetenciamérésben a közoktatási intézmények minden 6., 8. és 10. évfolyamos diákja részt vesz. Jelen kutatás a 2016-os OKM-adatbázis 10. évfolyamos tanulói kérdőíveinek az elemzésére épít. Mivel az Országos kompetenciamérés tanulói kérdőíve a tantárgyak kedveltsége kapcsán nem kérdez rá a testnevelés tárgyra, ezáltal nem rendelkezünk olyan adatokkal, melyek a testnevelés kedveltségét mutatnák. Az adatbázis azonban tartalmaz az iskolán kívüli különórák kedveltségére utaló adatokat („Jársz-e különórákra, magánórákra iskolán kívül az alábbi tárgyakból?”). A diákok a kérdőívben felsorolt magánórák közül a sportfoglalkozásokat jelölték be legnagyobb arányban. Kutatásunkban keresztábrák segítségével vizsgáltuk a sportfoglalkozásokon való részvétel és a nem változó közötti összefüggést. Feltérképeztük, hogy a nemek arányát tekintve kik részesítik előnyben a sportfoglalkozást az extrakurrikuláris tevékenységek tekintetében. A sport különórák és nemi összefüggések vizsgálata során, varianciaanalízis alkalmazásával, elemeztük a tanulmányi eredményesség és az iskolán kívüli sporttevékenységben való részvétel összefüggéseit. Kutatásunkban arra kerestük a választ, hogy van-e összefüggés a tanulmányi átlag és az iskolán kívüli sportfoglalkozás között?

A kutatás célja és hipotézisei

Tanulmányunk célja, hogy a 2016-os OKM-adatbázis 10. évfolyamos tanulói kérdőíveinek elemzése alapján, rávilágítsunk a diákok iskolán kívüli sportfoglalkozásokon való részvételének és tanulmányi eredményességének a kapcsolatára. Elemzésünkben a nemek arányát és a tanulmányi átlagot vizsgálva kutattuk, hogy kik részesítik előnyben a sportfoglalkozást az extrakurrikuláris tevékenységek vonatkozásában.

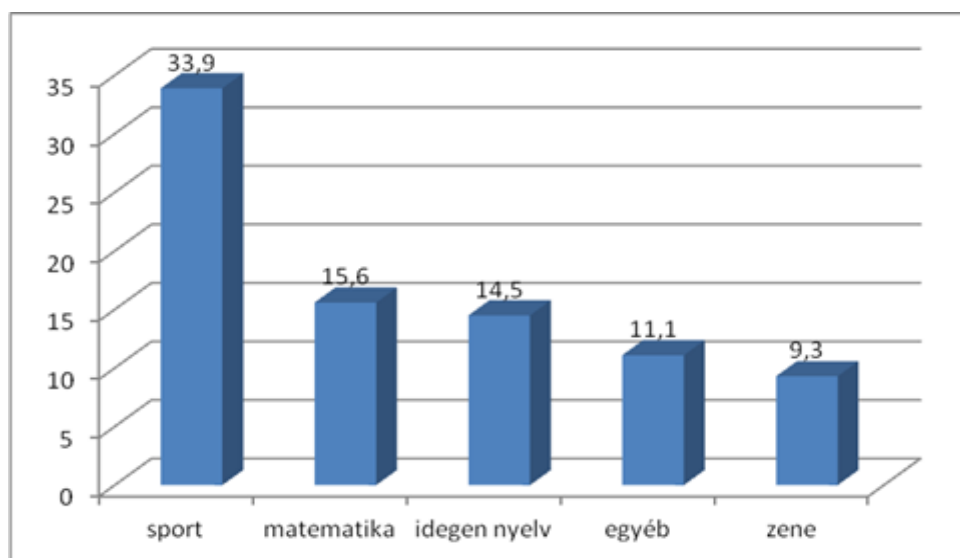
Hipotézis 1.: A diákok körében népszerűek az iskolán kívüli sportfoglalkozások (Fintor, 2019).

Hipotézis 2.: A fiúk többet sportolnak, mint a lányok (Perényi, 2011, 2014; Hamar, 2012; Kovács, 2016). Feltételezzük, hogy az iskolán kívüli sportfoglalkozásokon is elsősorban fiúk vesznek részt (Hamar és Karsai, 2008).

Hipotézis 3.: A sportolók jobb tanulmányi eredménnyel rendelkeznek, mint a nem sportoló fiatalok (Kovács, 2015; Kovács, 2018). Feltételezzük, hogy azok, akik az oktatási intézmény falain túl is sportolnak, jobban teljesítenek az iskolában..

Eredmények

Első hipotézisünk a sportfoglalkozásokon való részvételt vizsgálta, amelynek összesítését az 1. ábra szemlélteti.

1. ábra: A különórákon, magánórákon való részvétel (%-ban) (OKM 2016, N=88382)

Az 1. ábra alapján látható, hogy a diákok, a kérdőívben felsorolt különórák és magánórák közül, a sportfoglalkozásokon vesznek részt a legnagyobb arányban. Arra, hogy ez pontosan milyen sporttevékenység (versenysport, hobbysport stb.), és milyen gyakorisággal vesz részt ebben a diákok, az adatbázis nem ad választ. Az azonban látható, hogy a legnépszerűbb a sport, melyet a matematika (15,6%), az idegen nyelv (14,5%), az egyéb különórák (11,1%) és a zenei különórák (9,3%) követnek. Hipotézisünk tehát beigazolódott: az iskolán kívüli különórák és magánórák tekintetében a sportfoglalkozások tűnnek a legnépszerűbbnek a diákok körében.

Második hipotézisünkben feltételeztük, hogy az iskolán kívüli sportfoglalkozásokon elsősorban fiúk vesznek részt. A következőkben keresztábla segítségével vizsgáljuk a sportfoglalkozásokon való részvétel és a nem változó közötti összefüggést.

Neme		Külön sportfoglalkozásra nem jár	Jár külön sportfoglalkozásra
Fiú	Százalék	46,8	53,9
	Elemszám	21630	12776
Lány	Százalék	53,2	46,1
	Elemszám	24563	10921
Összesen	Százalék	100	100
	Elemszám	46193	23697

1. táblázat Iskolán kívüli sportfoglalkozáson való részvétel nemi bontásban ((OKM 2016, N=69890) (p=0,000)

Az 1. táblázat alapján megállapítható, hogy szignifikáns az összefüggés a nem és a sportfoglalkozásokon való részvétel között. A sportfoglalkozásra járók 53,9%-a fiú, 46,1%-a pedig lány; azoknak, akik nem járnak iskolán kívüli sportalkalmakra, 46,8%-a fiú és 53,2%-a lány. Látható tehát, hogy több fiú jár az iskolán kívül sportolni, mint lány. Hipotézisünk, mely szerint az iskolán kívüli sportfoglalkozásokon elsősorban fiúk vesznek részt, beigazolódott. Kutatási adataink megerősítik a korábbi vizsgálatokat (Perényi, 2011; 2013; Hamar, 2012; Kovács, 2016): a nemek vonatkozásában továbbra is a fiúk részesítik előnyben a sportfoglalkozást az extrakurriculáris tevékenységek tekintetében.

A sport különórák és nemi összefüggések feltárása során vizsgáltuk a tanulmányi eredményesség és az iskolán kívüli sporttevékenységben való részvétel összefüggéseit (2. táblázat).

		Előző év végi tanulmányi átlag
Járt sportra	Átlag	4,173
	Elemszám	20407
Nem járt sportra	Átlag	3,917
	Elemszám	37949
Összesen	Átlag	4,007
	Elemszám	58356
Anova		0,000

2. táblázat Az iskolán kívüli sporttevékenységben való részvétel és a tanulmányi átlag összefüggései (OKM 2016, N=58292) (p=0,000)

Harmadik hipotézisünkben feltételeztük, hogy azok a tanulók, akik az oktatási intézmény falain túl is sportolnak, jobb tanulmányi eredménnyel bírnak.

A varianciaanalízis eredményei alapján szignifikáns összefüggés mutatható ki az iskolán kívüli sportfoglalkozásokon való részvétel és az előző év végi tanulmányi átlag között (p=0,000). Az adatok azt mutatják, hogy azok a diákok, akik iskolán kívül is sportolnak, jobb tanulmányi átlaggal rendelkeznek, mint nem sportoló társaik. A megkérdezett diákok átlagosan 4,0-es tanulmányi átlagról számoltak be. Az iskolán kívül sportolók 4,1-es tanulmányi átlagúak,

míg a nem sportolók 3,9 átlagot értek el az előző év végén. Harmadik hipotézisünk is beigazolódt, miszerint a sportolók iskolai eredménye jobb, mint a nem sportoló társaiké. Jelen kutatásunk tovább erősíti azon vizsgálatok eredményét, melyek szerint a sportolás és az eredményesség közötti kapcsolat tekintetében a sport pozitív hatást vált ki (Castelli et al., 2007; Shephard és Trudeau, 2013).

Összegzés

A kutatás célja az volt, hogy megvizsgáljuk egy eddig feltáratlan aspektus mentén - az OKM-adatok alapján - az extrakurrikuláris tevékenységeken való részvétel és a tanulmányi eredményesség közötti alapvető összefüggéseket, különös tekintettel az iskolán kívüli sportfoglalkozásokra.

Megállapítható, hogy a diákok körében az iskolán kívüli sport különórák és magánórák igen népszerűek. A nemek és a tanulmányi átlag tekintetében látható, hogy a fiúk és a jobb tanulmányi átlaggal rendelkezők vesznek részt inkább sportfoglalkozásokon, szemben a lányokkal és a rosszabb tanulmányi eredményt elérő diákokkal. A tanulmányi átlag és az iskolán kívüli sportfoglalkozás között is szoros az összefüggés: elsősorban a jobb tanulmányi átlagú diákok vesznek részt külön sportórákon.

Kovács (2015) kutatása alapján megállapítja, hogy egyértelműen igazolódt a szabadidő-sportolók esetében a fejlődési modell, továbbá Coleman társadalmi tőke elméletének az érvényessége, elsősorban a sportolás személyiségfejlesztő és társas jellegének köszönhetően. Eredményei, mely szerint a sportolásnak pozitív hatása van a tanulmányi eredményességre, összhangban állnak Hartman (2008), Castelli és mtsai. (2007), Miller és mtsai (2007) korábbi kutatási eredményeivel. Trudeau és Shephard (2008) szerint a szabadidőben vagy extrakurrikuláris programként végzett sportolás növeli az iskolához való kötődést, önbizalmat ad, s ezek fontos szerepet játszanak a tanulmányi eredményességben.

További vizsgálatokat kíván a szocioökonómiai összefüggések feltárása, hiszen többek között Keresztes és munkatársai (2006) is rávilágítanak arra, hogy a szülők iskolai végzettsége, munkaköri szintje és besorolása, illetve a társadalmi hovatartozás szignifikánsan befolyásolja a fizikai aktivitás szintjét. Eredményeik szerint többet sportolnak a fiúk, közülük is azok, akik nagyobb városban élnek, akiknek jó a tanulmányi eredménye, akiknek az édesanyja magasabb iskolai végzettséggel rendelkezik, illetve akiknek az édesapja vállalkozóként dolgozik. Jelen írás még nem tér ki a társadalmi háttérváltozók vizsgálatára, ezeket a mélyebb összefüggéseket egy következő tanulmányban szeretnénk bővebben feldolgozni.

BIBLIOGRÁFIA

- Ács, P. – Borsos, A. – Rétsági, E. (2011). *Gyorsjelentés a magyar társadalom életminőségét befolyásoló fizikai aktivitással kapcsolatos attitűdjeiről*. Budapest, Magyar Sporttudományi Füzetek
- Bodnár, I. – Perényi, Sz. (2016). Értékháló az iskolai testnevelés körül In: Kovács, K. (szerk.) *Értékteremtő testnevelés : Tanulmányok a testnevelés és a sportolás szerepéről a Kárpát-medencei fiatalok életében* Debreceni egyetemi Kiadó pp. 101–111.
- Castelli, D. M. – Hillman, C. H. – Buck, S. M. – Erwin, H. E. (2007). Physical Fitness and Academic Achievement in Third and Fifth-Grade Students. *Journal of Sport & Exercise Psychology* 29. pp. 239–252. DOI: [10.1123/jsep.29.2.239](https://doi.org/10.1123/jsep.29.2.239)
- Coleman, J. S. (1961). *The Adolescent Society*. The Free Press, New York
- Csányi, T. – Révész, L. (2015). *A testnevelés tanításának didaktikai alapjai - Középpontban a tanulás*. Magyar Diáksport Szövetség, Budapest
- Fintor, G. (2019). *Implementáció és tanulói attitűdök. A mindennapos testnevelés funkciója egy hátrányos helyzetű régió iskoláiban*. Szeged, Belvedere Meridionale Kiadó
- Fisher, M. – Juszcak, L. – Friedman, S. B. (1996). Sports participation in an urban high school: academic and psychologic correlates. *Journal of Adolescence Health* 5. pp. 329–340. DOI: [10.1016/1054-139X\(95\)00067-3](https://doi.org/10.1016/1054-139X(95)00067-3)
- Halmai, R. – Németh, Á. (2011). Fizikai aktivitás és szabadidős tevékenységek. In Németh, Á. és Költő, A. (szerk.), *Serdülőkorú fiatalok egészsége és életmódja 2010. Az Iskoláskorú gyermekek egészségmagatartása című, az Egészségügyi Világszervezettel együttműködésben zajló nemzetközi kutatás 2010. évi felméréséről készült nemzeti jelentés* (pp. 26–31). Budapest: Országos Gyermek egészségügyi Intézet
- Hamar, P. – Karsai, I. (2008). Az iskolai testnevelés affektív jellemzői 11-18 éves fiúk és lányok körében. *Magyar Pedagógia* 108 (2) pp. 135–147.
- Hamar, P.– Versics, A. – Adorjáné Olajos, A. – Karsai, I. (2012). 11-18 éves magyar és erdélyi tanulók iskolai testnevelés kötődés vizsgálatának összehasonlító elemzése című tanulmányról. *Magyar Sporttudományi Szemle* 13. pp.10–15.

- Hartmann, D. (2008). *High School Sports Participation and Educational Attainment: Recognizing, Assessing and Utilizing the Relationship. Report to the LA84 Foundation.* [online] <http://www.la84foundation.org/9arr/ResearchReports/HighSchoolSportsParticipation.pdf> [Letöltve: 2019. 05. 20.]
- Keresztes, N. – Pikó, B. (2006). A dél-alföldi régió ifjúságának fizikai aktivitását meghatározó szociodemográfiai változók. *Magyar Sporttudományi Szemle.* 1: pp.7–12
- Kovács, K. (2015). *A sportolás, mint támogató faktor a felsőoktatásban.* Debrecen: CHERD Oktatókutatók könyvtára
- Kovács, K. (2016). Közép-kelet-európai hallgatók sportolásának szocio-kulturális jellemzői In: Kovács, K. (szerk.), *Értékkeremtő testnevelés : Tanulmányok a testnevelés és a sportolás szerepéről a Kárpát-medencei fiatalok életében.* Debreceni Egyetemi Kiadó pp. 175–187. DOI: [10.5484/ertekteremto_testneveles](https://doi.org/10.5484/ertekteremto_testneveles)
- Kovács, K. E. (2018). The relationship between health-awareness and academic achievement on a national representative sample. *HERJ* 1–4.
- Maloney, M. T. – McCormick, R. E. (1993). An Examination of the Role That Intercollegiate Athletic Participation Plays in Academic Achievement: Athletes Feats in the Classroom. *The Journal of Human Resources* 3. pp. 555–570. DOI: [10.2307/146160](https://doi.org/10.2307/146160)
- Mikulán, R. (2013). Az iskolai testnevelés szerepe és jelentősége az egészségfejlesztésben. *Új Pedagógiai Szemle,* 7-8: pp. 48–70
- Miller, K. E. – Melnick, M. J. – Barnes, G. M. – Farrell, M. P. – Sabo, D. (2007). Untangling the Links among Athletic Involvement, Gender, Race and Adolescent Academic Outcomes. *Social Sport Journal* 2. pp. 178–193. DOI: [10.1123/ssj.22.2.178](https://doi.org/10.1123/ssj.22.2.178)
- OSEI (Országos Sportegészségügyi Intézet) (2012). Forgalmi adatok – Országos Sportorvosi Hálózat. 2012. évi beszámoló jelentés. In: Schiszler, G. (szerk.): *Összefoglaló jelentés a 2010/2011. tanévben végzett iskola-egészségügyi munkáról* [online] http://www.ogyei.hu/upload/files/2010_2011_évi_iskolaegészségügyi_jelentés.pdf
- Perényi, Sz. (2011). Sportolási szokások. Sportolási esélyek és változástrendek. In: Bauer, B. és Szabó, A. (szerk.): *Arctalan (?) Nemzedék.* Szeged, Belvedere Meridionale Kiadó pp. 159–184
- Perényi, Sz. (2014). A magyar fiatalok sportolási szokásai. In Perényi Szilvia (szerk.): *A mozgás szabadsága! A szabadidősport társadalmi, gazdasági és egészségügyi megközelítései. Elméletek és kutatási eredmények a gyakorlat szolgálatában.* Debrecen, Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar. pp. 48–64

- Pusztai, G. (2016). Az intézményi hatás és forrásai. In: Pusztai, G. – Bocsi, V. és Ceglédi, T. (szerk.): *A felsőoktatás hozzáadott értéke. Közéltések az intézményi hozzájárulás empirikus megragadásához* Nagyvárad-Budapest: Partium Könyvkiadó. pp. 112–136
- Ságvári, B. (2012). A net-generáció törésvonalai – Kultúrafogyasztás és életstílus-csoportok a magyar 20–29 év közötti fiatalok körében. In: Tóth-Mózer, Sz. - Lévai, D. - Szekszárdi, J. (szerk.): *Digitális Nemzedék Konferencia*. Tanulmánykötet pp. 25–33.
- Shephard, J. R.- Trudeau, F. (2013). Quality Daily Physical Education for the Primary School Student: A Personal Account of the Trois-Rivières Regional Project, *Quest*, 65. 1. pp. 98–115. DOI: [10.1080/00336297.2012.749800](https://doi.org/10.1080/00336297.2012.749800)
- Trudeau, F.- Shephard, J. R. (2008). Physical education, school physical activity, school sports and academic performance. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 5 (1), 10. DOI: [10.1186/1479-5868-5-10](https://doi.org/10.1186/1479-5868-5-10)
- World Health Organization (2010). *Global Recommendations on Physical Activity for Health* (p. 57). Geneva: World Health Organization

MORAVECZ, MARIANNA

LEARNING SUCCESS IN OUT-OF-SCHOOL SPORTS ACTIVITIES

(BASED ON OKM DATA FOR 2016)

The purpose of our study is to highlight the connection between the participation of students in out-of-school sports activities and their success in school on the basis of the analysis of the 10th-year student questionnaires of the 2016 OKM database. As for out-of-school extra and private lessons, sports activities seem to be the most popular with students. Concerning gender and school grade average, boys and students with a better school grade average take part in sports activities unlike girls and students with a lower school grade average.